

Lex Tribunitia.

Explicatio legis

agrarie.

Ius iurandum.

Tribunorū spes.

Tiberius Gracchus
uir eloquentissimus.

Itali bellicosissimi.

Seruorū multitudo
detestanda.

Attende.

Bellum Seruile.

Legis Tribunitiae
tenor iteratus a
Graccho.

Triumuiiri ad diui-
dendos pauperibus
agros singulis annis
electi.

Querelę diuitum.

Neminem ultra quingenta telluris iugera habere posse: neq; maiorum armentorū ultra centū: minorū quingenta duntaxat capita obtinere. Et in his liberoꝝ addidere numerū: quē possi derēt: quibus hęc custodire & referre iniunctū fuerat. Hęc igit ex lege statuentes ius iurandum quoꝝ legi preſtitere: pœnęq; sūmā adhibuere: sperantes eos qui supererant agros paulatim ad inopes cessuros esse. Sed nec horū legis ue: aut iurisiurandi cura ulla habebat. Nam qui p̄e ceteris hęc obſeruare & custo dire debuerant agros clanculū cū domesticis eorū partiebant: multi etiā uectigalia spernebāt: donec Tiberius Gracchus uit illistris & eloquio potens famę potissimū cupiditate ductus: & propterea summo in honore habitus a ceteris Tribunis plebis: orationē grauissimā de italis uiris habuit ueluti bellicosissimis & necessitudine cōiūctis populo romano q; a paucis qui busdā opulentis abſumerent: & ad inopiam pusillanimitatēq; truderēt: neq; harū rex directionē ullam sperare possent: De inde seruorū detestatus multitudinem: qui nec militię utiles: nec heris fidi esse consueissent: que nuper i Sicilia a seruis in dominos gesta effent edifferit: ipliſ ex agricultura dietim succrescentibus: qualeq; i romanos gessissent bellū: nō facile quidem aut breue: Ceterꝝ p uarias periculoꝝ mutationes in longū tēpus agitatū referebat. Quibus explicatis legē denuo protulit Neminī licere ultra qngenta telluris iugera habere: Filiis autē eorū ad ueterē legē dimidiū horū attribuit. Ad reliquos uero diuidendos agros tres uiros preſtantess elegit: qui per singulos immutati annos eos pauperibus impenderent. Hęc lex preci pue diuitibus ingrata fuit: nequeuntibꝫ illam ut prius euitare ob eos qui tellure erant diuisuri: nec quicq; ultra id quod forte datū erat uel precio indipisci potētibus. Quippe hęc animad uertens Gracchus huiusmodi uenditionē in primis cohibuerat. Diuites igit p partes i unū congregati inter se querebant. Si tenuioribus uetera eorū opera: arbores: domos: ac preciū: